

STRATEGIA VUOSILLE 2015 – 2019

Aivovammaliitto on vuonna 1992 perustettu aivovammautuneiden ja heidän läheistensä järjestö. Vuonna 2014 Aivovammaliittoon kuuluu kahdeksan paikallisyhdistystä ja kolmisenkymmentä toimintaryhmää. Jäseniä Aivovammaliitossa on noin 2000.

Strategian valmistelu

Strategia toimii johtamisen, yhteistyön ja kehittämisen työvälineenä ja sen perusteena on eletty historia sekä vahva usko ja näkemys tulevaisuuteen. Strategia siivittää muutosta ja antaa keinot tehdä tavoitteellista, pitkäjänteistä työtä tärkeiksi koettujen asioiden eteen.

Aivovammaliiton strategian on tehnyt liiton hallituksen sitä varten nimeänä työryhmä, jonka jäseniä ovat: Heikki Harri (hallituksen pj), Jaana Hattunen (hallituksen jäsen), Timo Kallioja (hallituksen vpj), Annamaria Marttila (työryhmän pj), Anne Porthén (AVL:n toiminnanjohtaja), Jaana Vähänikkilä (hallituksen jäsen), Sanna Välilä (hallituksen jäsen). Työryhmä toteutti strategiatyön avuksi kyselyn jäsenistölle ja liiton henkilöstölle. Kyselyn kautta Aivovammaliiton toiseen strategiaan valmisteluun osallistui satoja jäseniä, luottamushenkilöitä ja liiton työntekijöitä.

Aivovammaliiton toista strategiaa luotaessa on taustalla näkynyt yhteiskunnassa ja toimintaympäristössä tapahtuva murros valtatarendinään jo pitkään jatkunut *globalisoituminen*, jossa suomalainen yhteiskunta on yhä enemmän riippuvainen kansainvälisestä kehityksestä. Muun muassa Euroopan Unionin kilpailua koskevien säädösten ja niiden kansallisen tulkinnan myötä julkisen, yksityisen ja järjestöpohjaisen toiminnan työnjaossa ja yhteistyössä olevan kansallisen liikkumatilan on nähty kaventuneen ja muuttuneen epäselväksi. Joidenkin erityispalvelujen tuottaminen on järjestöjen varassa. Palvelun säilyminen tarkoittaa järjestöjen toimintamahdollisuuksien takaamista ja tukemista.

Yhteiskunnallisina kehityssuuntina lainsäädäntötyön ja sosiaali- ja terveydenhuolto (sote)-alueiden uudistustyön taustana ovat myös laaja-alainen julkisten palvelujen tilalle tuleva hyvinvoinnin tuottamisen sekamalli, jossa järjestöillä, yrityksillä, vapaaehtoistyöllä, verkostoilla, perheillä ja yksilöillä on suurempi vastuu. Yhteiskunnassa siirrytään monitoimijamalliin, jossa tehdään verkostomaista yhteistyötä julkisen, yksityisen (yritykset) ja kolmannen sektorin (järjestöt) välillä. Julkinen sektori takaa edelleen kansalaisille tietyt etuudet ja palvelut ja vastaa palvelujen rahoituksesta ja järjestämisestä, mutta palvelujen tuotanto siirtyy muille toimijoille. Paikalliset olosuhteet ja erot korostuvat kansalaisten saamissa palveluissa. Nämä kehityssuunnat yhdessä väestön kehityksen luoman alueellisen erilaistumisen kanssa tuovat mukanaan yhteiskunnallista eriarvoistumista, pirstaleisuutta ja epävarmuutta ihmisten arkeen: yksilön rooli korostuu. Toisaalta yksilöitymisen myötä uudessa paikallisessa hallintatavassa korostuu kyky hyödyntää paikallisia ja seudullisia voimavaroja. Myös väestön ikääntyminen tulee vaikuttamaan strategiakauden toimintaympäristön haasteisiin. Järjestöt nähdään yhä enemmän osana palvelujärjestelmään julkisen ja yksityisen terveydenhuollon kanssa. Silti järjestöjen toiminta on joutunut osittain ahtaalle ja se näkyy myös työnteon tehokkuuden vaatimuksena.

Uutta strategiaa luotaessa ovat ajatukset kuitenkin siintäneet selviytymiseen toimintaympäristössä ja ennakoimaan siinä tapahtuvia muutoksia. Strategiatyöskentelyn eri vaiheissa onkin tarkoin harkittu koko yhteisön olemassaolon tarkoitusta, ja etsitty vastausta mm. jäsenkyselyllä siihen, mihin Aivovammaliiton tulee panostaa seuraavan strategiakauden aikana.

Toinen strategiakausi vuonna 2015 aloitetaan Aivovammaliiton 23. toimintavuoden käynnistymisen merkeissä. Strategiakauden yksi kantavista teemoista on tiedotus- ja jäsenhankintakampanja, jonka tavoitteena on saada mukaan uusia toimijoita ja näkyvyyttä itse toiminnalle. Liiton toiminnan ja jäsenmäärän kasvattamisella pyritään saamaan lisää toiminta- ja vaikutusmahdollisuuksia.

Strategian jalkautumista tuetaan siten, että strategiasta tehdään selkokielineen esite, jota käydään läpi yhdistysväen kanssa yhteisissä tilaisuuksissa sekä henkilöstön kanssa palavereissa. Strategiaa jalkautetaan muun muassa erityisesti yhdistysten puheenjohtajille järjestetyissä koulutuksissa. Lisäksi strategiaa käydään läpi teemoittain kevät- ja syysliittokokouksissa. Esitettä käytetään tarpeen mukaan myös yhteistyötahojen kanssa toimittaessa. Strategian toteutumista arvioidaan vuosittain tehtävällä kyselyllä jäsenistölle ja liiton henkilöstölle.

Aivovammaliiton perustehtävä (missio)

Aivovammaliiton sääntöjen 2 §:än kirjattu liiton **toiminta-ajatus** on:

Liiton tarkoituksena on edistää aivovammaisten henkilöiden ja heidän omaistensa suoriutumista yhteiskunnassa itsenäisesti ja yhdenvertaisina muun väestön kanssa sekä hankkia tukea näille tavoitteille. Liitto edistää aivovammoja koskevaa tietämystä sekä edistää ja tukee alan tutkimustoimintaa.

Toiminta-ajatukseen perustuva liiton **perustehtävä** on: *Aivovammautuneiden henkilöiden ja heidän läheistensä hyvinvoinnin edistäminen.* Perustehtävä tarkoittaa toiminnan kohderyhmän hyvinvointia voimaantumisenä, itsenäisyytenä ja yhdenvertaisena kansalaisuutena. Perustehtäväänsä liitto toteuttaa toimien:

- Valtakunnallisena aivovammayhdistysten keskusliittona
- Aivovammautuneiden ja heidän läheistensä kansanterveys-, potilas- ja edunvalvontajärjestönä
- Kohderyhmän hyvinvoinnin ja hyvän elämän edellytysten edistäjänä

Aivovammaliiton keskeiset arvot strategiakaudella 2015–2019

◆ Luottamus

Aivovammaliitto on luotettava yhteistyökumppani. Sen jäsenet arvostavat ja luottavat liittoon edunvalvontajärjestönä. Luottamuksellisuus mahdollistaa toiminnan jatkuvan kehittämisen. Hyvä ilmapiiri ja avoimuus edistävät luottamuksen syntymistä.

◆ Toimijuus

Toimijuus tarkoittaa itsenäistä toimintakykyä ja tuon kyvyn aktiivista toteuttamista järjestö- ja yksilötasolla. Aivovammaliiton toiminta pyrkii kehittämään jäsenten toimijuutta liitto- ja yhdistystoiminnassa mukana olemisen kautta. Toimijuuden ytimenä on jäsenistön aktivoiminen sekä omatoimisuuden ja itsenäisyyden lisääminen. Tämä tehdään muun muassa kouluttamalla sekä ohjaamalla voimavaroja yhdistysten omatoimisuutta tukeviin toimintoihin. Liitolta toimijuus edellyttää toimivaan yhteistyöhön ja osaamiseen perustuvaa toimintavarmuutta.

◆ Vertaisuus

Vertaisuus tarkoittaa toiminnan kohderyhmän ihmisarvoa ja yhdenvertaisuutta yhteiskunnallisella ja yhteisön tasolla. Vertaisuuteen kuuluu jäsenten keskinäinen tasa-arvo, jäsenten ja henkilöstön yhdenvertaisuus ihmisinä sekä yhdessä tekeminen toisia kuunnellen, tukien, antaen ja vastavuoroisesti asioita jakaen. Vertaisuudella pyritään edistämään omanarvontunnon kasvamista ja edelleen voimaantumista. Jäsenistön ja henkilöstön luontevat, läheiset yhteistyösuhteet voimaannuttavat jäsenistöä ja kasvattavat henkilöstön asiantuntemusta.

Aivovammaliiton tahtotila (visio): Kasvava ja kehittävä kansanterveysjärjestö

Aivovammaliitto pyrkii toiminnassaan ja toiminnallaan kasvamaan järjestönä. Liiton toiminta tähtää tukemaan toiminnassa mukana olevat henkilöiden ja tahojen kehitystä.

Tällä hetkellä Suomessa elävistä aivovammautuneista ja heidän läheisistään vain murto-osa on Aivovammaliiton jäsenenä. Strategiakaudella panostetaan jäsenmäärän kasvuun: strategiakauden aikana pyritään rakentamaan Aivovammaliittoa sellaiseksi järjestöksi, joka *tavoittaa* laajasti aivovamman saaneet henkilöt, heidän läheisensä, heidän kanssaan työskentelevät ammattilaiset sekä muut asiasta kiinnostuneet ja/tai tahot, jotka haluavat tukea liiton toimintaa.

Aivovammaliitto pyrkii profiloitumaan järjestönä, joka on houkutteleva ja mielenkiintoinen aivovammautuneille, heidän läheisilleen ja aivovamma-ammattilaiselle. Tämä tarkoittaa sellaisen toiminnan järjestämistä, joka vastaa kohderyhmän tarpeisiin. Se tarkoittaa myös liittona toimimista yhteiskunnallisella tasolla sellaisella tavalla, jonka kohderyhmän edustajat kokevat mielekkäänä, tarkoituksenmukaisena ja omia oikeuksiaan edesauttavana toimintana. Toiminnan houkuttelevuus ei kohdistu vain potentiaalsiin jäseniin, vaan myös jo olemassa olevaan jäsenistöön. Liitossa pyritään läheisillä ja säännöllisillä suhteilla yhdistyksiin olemaan herkkiä yhdistystoiminnan jatkuvan kehityksen tukemiseen kohderyhmän tarpeita vastaavaksi.

Jäsenhankinta ulotetaan teemavuotta 2015 seuraaville neljälle vuodelle teemavuosikampanjan aikana luotujen toimintamallien juurruttamisena liiton toimintaan ja yhdistystoimintaan. Jäsenhankinta yhdistyy Aivovammaliiton *tunnettuuteen* paitsi kohderyhmään kuuluvien ihmisten, myös sosiaali-, terveys- ja järjestöalan toimijoiden keskuudessa. Molemmilla tasoilla tunnettuus tarkoittaa sitoutumista luottamuksen, toimijuuden ja vertaisuuden arvoihin. Liitto- ja yhdistystason toiminta tukevat yksilöiden toimijuutta sekä heidän välistään luottamusta ja vertaisuuden hyödyntämistä. Liiton toiminnassa luottamusta rakennetaan läheiseen yhdistysyhteistyöhön ja henkilöstön osaamiseen perustuvalla toimintavarmuudella sekä terveys- ja sosiaalialan asiantuntevaan yhteistyökumppanuuteen perustuvana tasavertaisena yhteiskunnallisena toimijuutena.

Aktiivisella osallistumisella eri järjestöjen yhteenliittymissä Aivovammaliitto pyrkii olemaan yhteiskunnallisesti näkyvä järjestö. Myös aktiivinen yhteys mediaan on tärkeä näkyvyyden ja vaikuttavuuden lisäämisen muoto. Ammattilaisyhteistyön suhteita pyritään vahvistamaan ja luomaan uusia yhteistyön muotoja aktiivisella ja säännöllisellä yhteydenpidolla esimerkiksi sairaaloihin, kuntoutuslaitoksiin ja yksittäisiin ammattilaisiin.

Kehittämisyrittäminen ulottuu yhdistys- ja liittotoiminnan (jäsenistö + henkilöstö) lisäksi Aivovammaliiton yhteistyösuhteisiin (kumppanien edustajat) ja niistä oppimiseen. Kehittyminen liittyy elinikäiseen oppimiseen, ihmisen kykyyn kasvaa, kehittyä, oppia ja sopeutua koko elämänsä ajan. Tämä tarkoittaa myös ympäristöön reagoimista muuttumisen keinoin. Vammautuneen aktiivinen toiminta ja sosiaaliset suhteet tukevat aivojen muovautumista ja kuntoutumista. Aivot pyrkivät aktiivisesti korjaamaan, korvaamaan ja paikkaamaan syntyneitä vaurioita. Merkittävästi tässä korjaustyössä auttaa yksilön aktiivinen pyrkimys auttaa aivojensa muokkautumista harjoittamalla mahdollisimman monipuolisia toimintoja, jotka sopivasti haastavat aivoja.

Vuosien 2015 – 2019 strategiset painopistealueet

◆ **Hyvinvointi**

Hyvinvointi on toiminnassa mukana olevien ihmisten hyvinvointia työssään sekä järjestön toimivuutta.

Hyvinvoinnin kulmakivinä ovat luottamus sekä ymmärrys omasta tehtävästä ja sen suhteesta muuhun toimintaan ja liiton kokonaisuuteen. Toiseksi hyvinvointi on järjestön hyvinvointia. Tämä tarkoittaa yhdistysten toiminnan selkeyttä suhteessa liittoon, omaan alueelliseen toimintaympäristöön ja jäsenistöön. Järjestöhyvinvointiin kuuluu myös vapaaehtoisten ja palkattujen työntekijöiden tietotaito järjestötyöstä. Työhyvinvoinnilla tarkoitetaan turvallista, terveellistä ja mielekästä työtä. Työntekijöillä on omat vastualueet ja selkeä työnkuva. Työhyvinvointia lisäävät muun muassa hyvä ja motivoiva johtaminen sekä työntekijöiden ammattitaito ja osaaminen. Tätä kehitetään työnohjauksella ja yksilöllisesti suunnitellulla koulutuksella. Lisäksi liiton työntekijät kehittävät omaa työtään itsearvioinnilla.

◆ **Jatkuvuus**

Jatkuvuus tarkoittaa hyviksi havaittujen toimintojen mallintamista ja juurruttamista liitto- ja yhdistystoimintaan sekä mukana olevien henkilöiden työn huomioimista.

Yhdistystoimintaa pyritään vankentamaan kirjaamalla ylös toimintamalleja, joita voidaan soveltaa myös myöhemmissä toiminnoissa. Tämä keventää suunnittelun ja muun työn määrää sekä vähentää henkilösidosisuutta eri toiminnoissa. Mukana olevien henkilöiden työpanosta pyritään suojelemaan kirjaamalla ylös kunkin työpanokset, jotta voidaan hallita työtaakkaa ja toisaalta myös siirtää töitä tarvittaessa muille henkilöille. Kun työpanos on kirjattu, on se myös määritelty ja voidaan antaa toiselle henkilölle tehtävänä. Tehtäviä voidaan pilkkoa pienempiin osiin, ja näin mahdollistetaan useamman ihmisen osallistuminen yhteiseen toimintaan.

◆ **Sitoutuminen**

Toimijoilla on riittävän mielekkäitä ja haastavia tehtäviä, jotta he voivat ottaa niistä vastuun.

Toimiva ja menestyvä yhdistystoiminta edellyttää sitoutumista. Kun vapaaehtoistoimijoiden tehtäviä määritellään kirjallisesti, voidaan tehtäviä myös siirtää toisille henkilöille. Myös vastuuhenkilöitä voidaan nimetä. Tehtävät yhdistyksissä pyritään määrittämään ja jakamaan siten, että toiminnassa mukana olevat henkilöt pystyvät ottamaan niitä vastuulle joko yksin tai pareittain. Kaikki järjestetyt toiminnot kannustetaan kirjaamaan ylös, jotta ne olisivat valmiiksi suunniteltuja ja riittävän tarkasti kuvattuja työn kuormittavuuden ja siihen kuluvan ajan hahmottamiseksi. Valmiiksi suunnitellut ja tuotetut tehtävät helpottavat osallistumista ja innostavat mukaan.

Aivovammaliiton arvolause (slogan) strategiakaudella 2015–2019 on: *Hyvinvointia loppuelämäksi*

Hyvinvointi on elämänmittainen prosessi ja projekti. Hyvinvoinnin tila on ihmisellä aina jokin: joko enemmän hyvä tai enemmän huono. Hyvinvointi siis jatkuu elämämme alusta elämämme loppuun. Projektina hyvinvointi on jotain, johon ihminen itse pyrkii aktiivisesti vaikuttamaan.

Aivovammaliiton strategiakauden 2015–2019 kolmeen keskeiseen arvoon kuuluu **toimijuus**, joka tarkoittaa yksilöiden ja eri yhteisöjen (toimintaryhmät, yhdistykset, kokemuskouluttajat ym.) kehittymistä aktiivisiksi kansalaistoimijoiksi, jotka kykenevät ylläpitämään ja edistämään omaa ja ympäristönsä hyvinvointia omalla toiminnallaan. Tähän liittyy myös voimaantumisen eli omien voimavarojen löytäminen itsetuntemusta kasvattamalla ja omaa toimintaa suuntaamalla. Oman toiminnan suuntaaminen tarkoittaa priorisointia eli sen valitsemista, mihin keskitytään ja mihin taas ei keskitytä.

Hyvinvointia loppuelämäksi on pilke silmäkulmassa sanottu tavoite ja toivutus, mutta samalla se ottaa vakavasti kantaa aivovammautuneiden ja heidän läheistensä palveluverkoston jatkuvuuteen. Aivovammaliitto pyrkii toiminnallaan lisäämään vammautuneiden ja heidän läheistensä hyvinvointia muun muassa kehittämällä ja vaikuttamalla sosiaali- ja terveydenhuollon sekä muun yhteiskunnan palveluiden ja palvelujärjestelmien tarkoituksenmukaisuuteen. Tämä tarkoittaa käytännössä pyrkimystä siihen, että vammautuneilla ja heidän läheisillään on saatavilla tarvittavat/välttämättömät palvelut jatkuvasti ja pysyvästi. Tämä ei kuitenkaan tarkoita palvelukokonaisuuden muuttumattomuutta, vaan sitä, että palvelukokonaisuus (tai -ketju ja -verkosto) rakennetaan ja sitä muokataan kulloisenkin tilanteen mukaisesti ja siinä pyritään ennen kaikkea kehittävään, mutta myös tarvittaessa ylläpitävään näkökulmaan. Kehittävyys palveluiden osalta tarkoittaa sitä, että palvelulla pyritään kehittämään henkilön itsenäistä toimijuutta ja hyvinvointia niin, että palvelu käy ajan myötä tarpeettomaksi henkilön voimaantumisen myötä. Palveluiden ylläpitävyyden tavoitteella pyritään siihen, että haasteellisessa tilanteessa henkilö saa pitkäaikaisesti tai pysyvästi sellaisia hyvinvointia ja toimintakykyä ylläpitäviä palveluita, jotka ovat välttämättömiä hänen terveytensä ja arkipäivän selviämisensä kannalta.

Hyvinvoinnin järjestelmään kuuluu myös yhdistystoiminta, joka yhdistyy Aivovammaliiton tahtotilaan kehittävänä järjestönä ja jossa keskeisessä osassa on vammautuneiden ja heidän läheistensä omatoimisesti itselleen järjestämä mielekäs toiminta. Tällä pyritään osaltaan parantamaan vammautuneiden ja heidän läheistensä toimijuutta (itsenäinen toiminta) ja hyvinvointia. Viime kädessä tämä tarkoittaa myös sitä, että vaikka henkilö ei olisi enää mukana yhdistystoiminnassa, hänen toimijuutensa olisi yhdistystoiminnassa mukana olemisen myötä kehittynyt siten, että hän kykenee omatoimisesti ja itsenäisesti järjestämään itselleen ja mahdollisesti muillekin mielekästä toimintaa.

Aivovammaliitto pyrkii siihen, että jäsenistö ja potentiaalinen jäsenistö näkevät liiton ja yhdistystoiminnan jäsenistöä kehittävänä ja kuntoutumista tukevana, ja jossa on hyvä ja mukava olla mukana. Toiminnasta saa voimavaroja muuhun elämään, mutta myös tarpeeksi haastetta oman toimintakyvyn ja toiminnallisuuden ylläpitämiseksi ja kehittämiseksi. Tämä on yhteydessä yhdistystoimintaan **sitoutumiseen** ja **jatkuvuuteen**, jotka myös tukevat toisiaan. Jatkuvuus lisää kustannustehokkuutta vakiintuneina toimintoina: vakiintuneet toimintamallit eivät vie niin paljon voimavaroja kuin jokaisen toiminnon alusta asti suunnittelu ja toteutus. Sitoutuminen puolestaan vahvistaa jatkuvuutta, koska mukana olevat ihmiset ovat mukana pitkäaikaisesti ja vastuuntuntoisesti toisiaan tukien.

Toiminnalliset tavoitteet strategiakaudelle 2015 – 2019

1. Aivovammaliiton ja liiton toiminnan tunnettuuden kasvattaminen

*Mitä tunnetumpia olemme, sitä näkyvämpiä olemme ja sitä enemmän meiltä kysytään ja sanamme on painavampi eli voimme vaikuttaa asioihin omalta kannaltamme tarkoituksenmukaisella tavalla.

*Mitä tyytyväisempiä jäsenet ovat, sitä hyvinvoivempia, toimintakykyisempiä ja sitoutuneempia toimintaan he ovat ja siten välittävät parempaa viestiä liitosta ja yhdistystoiminnasta.

Miten teemme sen?

- Päivitämme viestintäsuunnitelman vuosittain
- Lisäämme markkinointia ja tiedotusta > esitteet, tieto- ja koulutuspaketit
- Kampanjoimme erityisesti keskittyen tiedotukseen ja jäsenhankintaan
- Keräämme tietoa muiden toiminnasta (*benchmarking* (vertailuanalyysi)/*best practice*)
- Teemme aloitteita ja kannanottoja
- Kasvatamme ja mittaamme jäsenmäärää ja -tyytyväisyyttä
- Lisäämme ja tehostamme ammattilaisyhteistyötä kaikkiin sairaanhoitopiireihin
- Järjestämme yhteistyöseminaareja ja osallistumme niihin
- Pyrimme siihen, että paikallistasolla toimijat tuntevat toisensa: kuntoutusohjaaja – paikallisyhdistys
- Järjestämme yhteistyöprojekteja ja -hankkeita ja osallistumme niihin

2. Liiton toiminnan kehittäminen

*Mitä paremmin olemme tehtäviemme tasalla, sitä fokusoidumpaa ja vaikuttavampaa toimintamme on, mikä lisää edelleen tyytyväisyyttä ja hyvinvointia.

*Mitä enemmän olemme keskenämme vuorovaikutuksessa, sitä paremmin olemme perillä tarpeista ja kehityskohteista sekä pystymme reagoimaan ja vaikuttamaan niihin.

*Mitä avoimemmin toimimme ja jaamme tietoa toiminnastamme, sitä suurempi on “tieto- ja osaamispankkimme” ja sitä paremmin pystymme kehittämään toimintojamme.

Miten teemme sen?

- Olemme avoimia ja yhteistyötä tekeviä toiminnassamme
- Kehitämme yhdistysten välistä yhteistyötä ja yhteisiä toimintamalleja
- Luomme toimintamalleja liiton hallintoon ja yhdistystoimijoille
- Kehitämme tiedonkulkua
- Levitämme hyviä ja toimivia käytäntöjä toisille

3. Osaamisen, asiantuntijuuden ja sitoutumisen tehostaminen koko organisaatiossa

*Mitä parempi on asiantuntemuksemme, sitä tehokkaampaa on toimintamme ja sitoutumisemme.

Miten teemme sen?

- Määritämme henkilöstölle selkeät vastuualueet ja kehitämme hallituksen osaamista
- Päivitämme vuosittain henkilöstön työnkuvat
- Laadimme koulutussuunnitelman vuosittain ja hankimme sellaista osaamista, joka on välttämätöntä uudistumisen ja tiedontarpeen kannalta, mutta kuitenkin niin, että osaaminen tulee koko työyhteisön käyttöön (esimerkiksi materiaalien jako ja koulutustiivistelmät, yhdistysväelle tuote- ja materiaalipaketit)

- Tehostamme työryhmätyöskentelyä ja hyödynnämme hallituksen jäsenten osaamista työskentelyssä
- Järjestämme yhteisiä koulutuksia ja kehittämispäiviä ja osallistumme niihin
- Hankimme aivovammattietoutta eri alueilta
- Hyödynnämme tutkimustietoa
- Teemme yhteistyötä asiantuntijoiden kanssa kansallisella ja kansainvälisellä tasolla

4. Aivovammautuneilla ja heidän läheisillään olevan kokemustiedon tuotteistaminen sosiaali- ja terveysalan ammattilaisille

*Mitä laajemmin, enemmän ja henkilökohtaisemmin teemme yhteistyötä, sitä parempi on vaikutusvaltamme kokemustiedon levittämisessä.

Miten teemme sen?

- Kehitämme vertaistukea
- Kehitämme kokemuskoulutusta
- Hyödynnämme ja mahdollisuuksien mukaan tuotamme tutkimustietoa
- Teemme ja jaamme tietopaketteja
- Luomme malleja kokemustiedon tavoittamiseksi

Strategiakauden 2015–2019 toiminnalliset tavoitteet ohjataan **vaikuttavuuden** näkökulmasta.

Vaikuttavuus pitää sisällään *asiantuntijuuden* ja *yhteistyön* teemat. *Vaikuttamisella tarkoitetaan eri asiantuntijoiden tapaamisia, kannanottoja, lausuntojen antamista, tapahtumien järjestämistä sekä julkista kampanjointia.*

◆ **Vaikuttavuus**

Pyrimme vaikuttamaan aivovammautuneiden ihmisten asioiden käsittelemiseen ja edistämiseen valtakunnallisesti ja paikallisesti viemällä asiantuntijatieta aktiivisesti käytäntöön ja päätöksenteon pohjaksi. Tiedotamme aktiivisesti yhteistyöverkostoja.

○ *Asiantuntijuus*

Aivovammaliitto toimii asiantuntijaorganisaationa. Aivovammautuneiden hyvä elämä ja hoito perustuvat sekä tutkittuun että kokemustietoon. Kokemusten jakaminen kehittää ammattitaitoa. Aivovammaliitto tekee yhteistyötä suomalaisten ja kansainvälisten yhteistyötahojen kanssa ja edistää siten omaa ja sidosryhmien asiantuntijuutta.

○ *Yhteistyö*

Yhteistyö on oman toiminnan kehittämistä, näkyvyyttä ja yhteiskunnallista painoarvoa. Yhteistyöllä pyritään sekä laajentamaan omia toiminnanmuotoja että vahvistamaan Aivovammaliiton tavoitteiden yhteiskunnallista painoarvoa etsimällä yhteisiä tavoitteita muiden toimijoiden kanssa.

Vaikuttamistyötä tehdään aivovammautuneiden ja heidän läheisten sekä aivovamma-ammattilaisten asioiden edistämiseksi. Vaikuttamistyön lähtökohtana on aivovammautunut henkilö, jonka oikeuksienvalvontaa tehdään asiantuntemustyönä yhdenvertaisen ja oikeudenmukaisen kohtelun toteutumiseksi yhteiskunnan eri rakenteissa ja toiminnoissa. Liitto toteuttaa omaa asiantuntijuuttaan aktiivisesti yhteiskunnallisesta, yhteisöllisestä ja ennalta ehkäisevästä näkökulmasta.

Asiantuntemustiedon hallinnan vastuu tarkoittaa, että edistetään niitä keinoja, joilla aivovammoja

koskeva tietous ja asiantuntemus leviää eri tahoille yhteiskunnassa ja kansainvälisesti. *Suomen perustuslaissa* oleva yksilön vapaus tarkoittaa muun muassa yhdenvertaisuuden ja itsenäisyyden toteutumista. Liiton tehtävänä on tukea ja edesauttaa sellaista toimintaa, joka parantaa aivovammautuneiden ja heidän läheistensä yhdenvertaisuutta ja itsenäisyyttä. Aivovammaliiton oikeuksienvalvontaryhmän strateginen linjaus vaikuttamistyön osalta on, että pyritään vaikuttamaan pitkäjänteisesti aivovammautuneiden yhdenvertaiseen asemaan seuraamalla lainsäädäntötyötä ja muuta yhteiskunnallista keskustelua sekä osallistumalla niihin. Työtä tehdään paikallisesti, kansallisesti ja kansainvälisesti.

Yhteistyötä tehdään vahvasti eri toimijoiden ja järjestöjen sekä yritysten kanssa. Myös uusia kumppanuuksia haetaan aktiivisesti. Monialaista verkostoitumista ja yhteistyötä hyödynnetään myös yhteistyötahoja laajemman ja monipuolisemman tiedon ja taidon hankinnassa. Yhteistyötä tehdään, jotta voidaan kehittyä omassa järjestötyössä. Toisten järjestöjen hyvät käytännöt voidaan jakaa ja hyödyntää omassa työssä. Tutkitun tiedon hyödyntäminen ja levittäminen lisääntyvät yhteistyön myötä. Toiminnanjohtaja ja yhdistyshallitukset ovat keskeisessä roolissa vertailun tekemisessä ja hyvien käytäntöjen etsimisessä.

Yhteistyötä lisätään myös yhteisinä keskusteluina eri toimijoiden kanssa. Tämä tapahtuu osaltaan yhteiskunnallisen keskustelun ylläpitämisenä tiedotustoiminnan ja eri foorumeilla osallisuuksien keinoin. Järjestöyhteistyö keskustelun käymisen muotona toteutuu yhteisjäsenyyksien sekä mahdollisten muiden yhteishankkeiden piirissä. Yhteistyö sosiaali- ja terveydenhuollon sekä kuntasektorin toimijoiden kanssa on yksi strategiakauden painopiste. *Ensitetopäivät* ovat yksi tärkeimmistä käytännöistä terveydenhuollon kanssa. Ne mahdollistavat sen, että keskusteluja käydään säännöllisesti niin potilaiden kuin asiantuntijoidenkin kesken ja kanssa eri sairaaloissa. Tämä varmistaa myös sen, että Aivovammaliiton viestillä on konkreettinen vastaanottaja ja keskustelukumppani. Paikallisyhteistyötä vahvistetaan suhteessa oman alueen terveydenhuollon toimijoihin.